

SPØRRESKJEMA FRA FORBEREDELSESDOKUMENTET TIL DEN EKSTRAORDINÆRE BISPE SYNODEN OM FAMILIENS PASTORALE UTFORDRINGER I LYS AV EVANGELISERINGEN

Formålet for den ekstraordinære synoden er å forkynne evangeliet i lys av de pastorale utfordringer familien står overfor i dag. De lokale kirker bes om å delta aktivt i forberedelsen av denne synoden gjennom å besvare følgende spørsmål:

1. Om formidlingen av hva Den hellige skrift og Kirkens læreembete forkynner vedrørende familien

- a) Hva kjenner folk til i dag av hva Kirken sier om familiens verdi på grunnlag av Bibelen, *Gaudium et spes*, *Familiaris consortio* og andre postkonsiliære dokumenter fra Kirkens læreembete? På hvilken måte blir våre troende instruert i hvordan de skal leve familielivet i samsvar med Kirkens lære?
- b) I de tilfeller der Kirkens lære er kjent, blir den fullt ut akseptert? Forekommer det vanskeligheter med å praktisere den? I så fall hvilke?
- c) Hvordan formidles Kirkens lære innenfor de pastorale programmer på nasjonalt, bispedømme- og menighetsnivå? Hva slags katekese gjennomføres om familien?
- d) I hvilken utstrekning – og spesielt: under hvilke former – er denne læren faktisk kjent, akseptert, avvist og/eller kritisert i miljøer utenfor Kirken? Hvilke kulturelle faktorer er det som hindrer full tilslutning til Kirkens lære om familien?

2. Om ekteskapet i følge naturretten

- a) Hvilken stilling har naturretsbegrepet i samfunnskulturen, det være seg på institusjonelt, utdanningsmessig eller akademisk nivå, og blant folk flest? Hvilke antropologiske syn ligger til grunn for diskusjoner om det naturgitte fundament familien bygger på?
- b) Er naturretsbegrepet i forbindelse med foreningen mellom mann og kvinne allment akseptert blant de døpte?
- c) Hvordan utfordres – teoretisk og praktisk – naturretsprinsippet for foreningen mellom mann og kvinne med tanke på hvordan familier stiftes og/eller blir instruert? Hvordan blir det fremlagt og utdypet i samfunnsmessige og kirkelige organer?
- d) Når ikke-praktiserende katolikker eller erklærte ikke-troende ber om å feire bryllup (i Kirken), hvordan bør de pastorale utfordringer som følger av dette håndteres?

3. Pastoral omsorg for familien sett i sammenheng med evangeliseringen

- a) Hvilke erfaringer er gjort i forbindelse med ekteskapsforberedelsen i løpet av de siste tiår? Hvordan har man forsøkt å stimulere parenes og familienes evangeliseringsoppdrag? Hvordan kan man fremme familiens bevissthet om sin rolle som «Huskirke»?
- b) Finnes det aktører som har lyktes i å foreslå former for bønn i familien som klarer å stå i mot livets og tidsåndens kompleksitet?
- c) Med tanke på den konflikten vi i dag ofte ser mellom generasjonene, hvordan har kristne familier vært i stand til å oppfylle sitt kall til å gi troen videre?
- d) Hvilke vellykkede tilnærminger har de lokale kirker og kirkelige bevegelser som arbeider med familieorientert spiritualitet funnet frem til?

- e) Hva har ektepar og familier bidratt spesifikt med for å skape et troverdig, helhetlig syn på ektefolk og den kristne familie i dag?
- f) Hva slags pastoralomsorg har Kirken ytt for å støtte par under etablering og par i krisesituasjoner?

4. Pastoral omsorg ved visse vanskelige ekteskapelige situasjoner

- a) Er samboerskap *ad experimentum* (på prøve) en relevant pastoral realitet i den enkelte Kirke? Hvilken prosentandel kan det anslås til?
- b) Eksisterer det samlivsformer som hverken er religiøst eller sivilt anerkjent? Finnes det pålitelig statistikk om dette?
- c) Er separerte par og skilte gjengifte en relevant pastoral realitet i den enkelte Kirke? Hvilken prosentandel kan antallet anslås til? Hvordan håndterer man denne realiteten i tilpassede pastorale planer?
- d) I alle de ovennevnte tilfeller, hvordan lever de døpte i denne kirkelig sett uregelmessige situasjonen? Er de klar over den? Viser de ganske enkelt likegyldighet? Føler de seg marginalisert, og lider de under det at de ikke får motta sakramentene?
- e) Hva ber skilte og gjengifte personer Kirken om når det gjelder Eukaristiens og Forsoningens sakramenter? Blant de personer som befinner seg i slike situasjoner, hvor mange ber om disse sakramentene?
- f) Kunne en forenkling av den kanoniske praksis knyttet til godkjenningen av erklæringer om ugyldige ekteskapsbånd bidra positivt til løsningen av problemene for de involverte personer? Hvis ja, på hvilken måte?
- g) Finnes det en pastoral omsorg rettet mot disse tilfellene? Hvordan utøves denne pastoraltjenesten? Finnes slike programmer på nasjonalt og bispedømmenivå? Hvordan blir Guds barmhjertighet forkynt til separerte par og skilte gjengifte, og hvordan støtter Kirken dem i deres trosvandring?

5. Om samlivsformer mellom personer av samme kjønn

- a) Finnes det noen lov i deres land som anerkjenner borgerlig samliv mellom personer av samme kjønn, og som likestiller dette med ekteskap?
- b) Hvilken holdning har de lokale kirker til Staten som promotør av borgerlige ekteskap mellom personer av samme kjønn? Hvilken holdning har de til personer som er involvert i denne typen samliv?
- c) Hvilken pastoralomsorg er det mulig å gi personer som har valgt å leve i slike samliv?
- d) I tilfeller av likekjønnete par som har adoptert barn, hva kan gjøres pastoralt med henblikk på trosformidlingen?

6. Om oppdragelsen av barn i kirkelig sett irregulære ekteskap

- a) Hvor høyt er antallet barn og unge i denne situasjonen, sammenlignet med antall barn som fødes og vokser opp i kirkelig sett regelmessig etablerte familier?
- b) Med hvilke holdninger henvender foreldre som lever i slike situasjoner seg til Kirken? Hva ber de om? Ber de kun om sakramenter eller ber de også om katekese og generell religionsundervisning?
- c) Hvordan forsøker de lokale kirker å møte behovet disse barns foreldre har for å gi barna sine en kristen oppdragelse?

- d) Hva er den sakramentale praksis i disse tilfellene når det gjelder forberedelse, formidling av sakramentene og oppfølging?

7. Om ektefellers åpenhet for livet

- a) Hvilke faktiske kunnskaper har kristne i dag om *Humanae vitae* lære om ansvarlig foreldreskap? Hvor bevisst er de den moralske vurderingen av de forskjellige familieplanleggingsmetodene? Fra et pastoralt synspunkt: Hvilke typer fordypende innsikt i dette kunne foreslås?
- b) Blir denne morallæren akseptert? Hvilke aspekter er de mest problematiske, altså de som gjør det vanskelig for det store flertallet av par å akseptere denne læren?
- c) Hvilke naturlige metoder fremmes av de enkelte kirker for å hjelpe ektefellene til å praktisere *Humanae vitae* lære?
- d) Hvilke erfaringer er gjort vedrørende dette temaet i skriftemålspraksisen og i deltagelsen i Eukaristien?
- e) Hvilke kontraster kommer frem mellom Kirkens lære og det offentliges undervisning på dette området?
- f) Hvordan kan man fremme en mer åpen holdning til det å få barn? Hvordan kan man fremme en økning i antall fødsler?

8. Om forholdet mellom familien og den enkelte

- a) Jesus Kristus åpenbarer den menneskelige persons mysterium og kall: Er familien et privilegert sted for at dette skal kunne skje?
- b) Hvilke kritiske situasjoner for familien i verden av i dag kan bli til hinder for den enkeltes møte med Kristus?
- c) I hvilken utstrekning kan troskrisene enkeltmennesker kan måtte gå gjennom påvirke familielivet?

9. Andre utfordringer og forslag

Finnes det andre utfordringer og forslag relatert til temaene som er tatt opp i dette spørreskjemaet, som det haster med eller som det vil være til nytte for målgruppene å behandle?

10 TILLEGGSPØRSMÅL TIL LEGFOLK FRA PASTORALAVDELINGEN

- A. Hvordan kan Kirkens lære om ekteskap og familie gjøres bedre kjent blant de troende, og hvordan kan unge forberedes på ekteskap og familieliv i vår tid?
- B. Hva er de vanligste problemstillinger familier støter på når de skal etterleve Kirkens lære om ekteskap og familie?
- C. Hvordan kan par og familier trekkes mer aktivt inn i Kirkens liv? Hvordan kan Evangeliet forkynnes mer levende og relevant for ektefolk og familier?
- D. Hvilke vellykkede former for familierettede tiltak i kirkelig regi er særlig verdt å gå videre med?

- E. Hvilke årsaker ligger bak det økte antallet samboerskap blant unge katolikker?
- F. Hvordan forklares Kirkens sakramentspraksis overfor skilte og gjengifte? Hvilke hensyn bør Kirken være særlig oppmerksom på i sin pastoralomsorg for samboere, skilte og gjengifte?
- G. Hva oppfatter legfolk som de største vanskelighetene forbundet med de kirkerettslige prosesser med å få ekteskap erklært ugyldige?
- H. Hva kunne dere ønske dere av tiltak (åndelige og praktiske) lokalt og sentralt for å øke småbarnsfamiliers mulighet til å delta i Kirkens liv?
- I. Hvordan kan Kirken gjøre livsvern – læren om menneskets ukrenkelighet fra unnfangelse til naturlig død – bedre kjent, både blant de troende og i det offentlige rom?
- J. På hvilke måter kan Kirkens legfolk i dag arbeide for økt anerkjennelse av verdiene som omsorgsarbeid tilfører samfunnet, med tanke på organisering av arbeidslivet, velferdsordninger, familiepolitikk, osv?

Alle besvarelser vil bli gjennomgått av Pastoralavdelingen, som lager en oppsummering. Denne sendes sekretariatet for Den nordiske bispekonferanse, og deretter vil det videreformidles til Roma og tas opp ved den ekstraordinære bispesynoden i oktober 2014.